Kulttuurikaveritoiminta

Sivistyslautakunta 19.11.2026
459/12.03.00/2026

Sivistyslautakunta hyväksyi 14.10.2026 § 110 kulttuuritoiminnan kehittämisohjelman 2027–2030. Ohjelman yhtenä toimenpiteenä on kulttuurikaveritoiminnan käynnistäminen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kulttuuri-indikaattori mittaa, onko kunnalla pysyvä käytäntö, jolla se järjestää tai tukee taloudellisesti matalan kynnyksen kulttuuriosallistumista vahvistavaa vertaistoimintaa, esimerkiksi kulttuuriluotsi- tai kaveritoimintaa. Siikalatvan arvo on ollut nolla vuosina 2021–2025.

Toiminnan kuvaus

Kulttuurikaveri on perehdytetty täysi-ikäinen vapaaehtoinen, joka lähtee seuraksi kuntalaiselle kulttuuritapahtumiin ja rohkaisee osallistumaan niihin. Kulttuurikaveri ei ole henkilökohtainen avustaja eikä hoivapalvelu.

Toiminta on tarkoitettu täysi-ikäisille siikalatvalaisille, jotka eivät halua lähteä tapahtumiin yksin, kaipaavat seuraa ja rohkaisua, ovat uusia paikkakunnalla tai osallistuvat harvoin tapahtumiin. Palvelu on käyttäjälle maksutonta. Palvelun tilaaja maksaa oman tapahtumalippunsa.

Toiminnan tavoitteena on

- parantaa kulttuurin saavutettavuutta
- madaltaa osallistumisen kynnystä
- vahvistaa osallisuutta ja yhteisöllisyyttä
- tukea uusien kuntalaisten kotoutumista ja kiinnittymistä paikkakuntaan.

Kuvaus toiminnasta:

1. Kulttuuripalvelut hakee kulttuurikavereita julkisella ilmoituksella kunnan viestintäkanavissa.
2. Kulttuuripalvelut vastaavat vapaaehtoisten perehdytyksestä, mikä kattaa turvallisen kohtaamisen, vuorovaikutuksen eri-ikäisten kanssa, yhdenvertaisuuden, tietosuojan ja luottamuksellisuuden. Perehdytyksen jälkeen luodaan kulttuurikaverirekisteri, jota ylläpitää kulttuurisuunnittelija.
3. Kulttuuripalvelut tiedottavat toiminnasta kuntalaisille.
4. Kulttuurisuunnittelija etsii kuntalaiselle sopivan kulttuurikaverin.
5. Kulttuurikaveri ja kuntalainen osallistuvat tapahtumaan yhdessä.

Kulttuurikaveritoiminta mahdollistaa yhteistyön laajenemisen

työllisyysasiantuntijan, Jelppi-verkon sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Vaikutukset

Talous ja henkilöstö: Toiminta toteutetaan kulttuuripalvelujen normaalina toimintana nykyisten henkilöstö- ja talousresurssien puitteissa ilman lisämäärärahaa. Koordinointi kuuluu kulttuurisuunnittelijan toimenkuvaan.

Tietosuoja: Kulttuurikaverirekisteri on henkilörekisteri. Rekisterinpitäjänä toimii kunta. Rekisteristä laaditaan tietosuojaseloste tietosuojavastaavan kanssa ennen toiminnan käynnistämistä.

Vapaaehtoisen asema: Vapaaehtoiset eivät ole työ- tai virkasuhteessa kuntaan ja he voivat jättäytyä pois toiminnasta niin halutessaan.

Seuranta ja arviointi

Toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan vuosittain asiakas- ja vapaaehtoiskyselyllä sekä tilastotiedoilla. Mittarit ovat

- osallistuminen: palvelua käyttäneiden kuntalaisten määrä ja toteutuneet yhteiset tapahtumakäynnit
- hyvinvointi: kokemus hyvinvoinnin lisääntymisestä ja yksinäisyyden vähenemisestä
- osallisuus ja yhteisöllisyys: kokemus yhteisöön kuulumisesta sekä uusien tuttavuuksien ja sosiaalisten kontaktien syntyminen
- aktiivinen kuntalaisuus: uusiin tapahtumiin tai yhteisöihin mukaan lähteminen
- kulttuuri-indikaattori: lähtötaso on nolla, ja tavoitteena on, että pysyvä käytäntö näkyy seuraavassa tiedonkeruussa 2027.

Tulokset raportoidaan lautakunnalle toimintakertomuksen yhteydessä ja niitä hyödynnetään kehittämisohjelman toteutumisen arvioinnissa.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan sivistyslautakunnan tehtävänä on hyvinvointipalvelujen (kulttuuri, kirjasto, nuoriso, liikunta ja vapaa sivistystyö) järjestäminen, talouden ohjaus ja riskien hallinta. Kulttuurikaveritoiminta toteuttaa lautakunnan 14.10.2026 § 110 hyväksymää kulttuuritoiminnan kehittämisohjelmaa 2027–2030.

Esittelijä Sivistysjohtaja Susanne Nyman

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta

1. hyväksyy kulttuuritoiminnan kehittämisohjelman 2027–2030 toimenpiteen mukaisen kulttuurikaveritoiminnan toimintamallin esittelytekstin mukaisesti
2. merkitsee tiedoksi, että toiminta käynnistetään 1.1.2027 nykyisten määrärahojen puitteissa
3. edellyttää, että toiminnan vaikuttavuudesta raportoidaan lautakunnalle vuosittain.

Päätös